No. 999 Zaterdag 21 Februari 1903. 20ste Jaargang.

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN.

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire en Aruba per drie maanden fl. 2,— met vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10,—
Afzonderlijke nummers fl. 0,20.

BUREAU VAN DIT BLAD
PLEIN CONCORDIA N°. 129, PIETERMAAI.

E Courant aki ta sali toer dia Sabra.
Su prijs di abonnement ta fl. 2,— pa tres luna pagar padilanti.
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire i Aruba fl. 10,— pa anja.
Un number sol fl. 0,20.

Mgr. Dr. Schaepman.

Een Woensdag 21 Januari door *Het Centrum* uit Rome ontvangen telegram luidde als volgt:

„Mgr. Dr. SCHAEPMAN is in den vroegen ochtend, te kwart voor vieren, overleden, nog betrekkelijk onverwacht en na een rustigen nacht. Zijn heengaan was buitengewoon kalm.

Zijn beide leerlingen, de eerwaarde heeren Blom en Hoogveld, drukten hem de oogen toe."

Een later bericht meldde:

„De oorzaak van den dood was hartverlamming.

„Het stoffelijk omhulsel ligt in Franciscaner gewaad met de kenteekenen van Monseigneur's hooge kerkelijke waardigheid."

IN MEMORIAM.

Hoe is die Sterke gevallen!

„......Hij is blijven staren op dat Rome, waar de imperators hebben gezeteld, waar de Catacomben zijn gegraven, waar de martelaren hebben gezegepraald, waar de barbaren zijn gekomen, op dat Rome, waar de macht des Pausen heeft gezegevierd; hij is blijven staren op dat Rome der Pausen, dat in zijne vrijheid en onafhankelijkheid, in zijne souvereiniteit over geheel de wereld, de moederstede blijft van alle recht, van alle vrijheid, van alle beschaving.

„En tot dat Rome heeft zich zijn laatste blik gericht.

„Van Erin's groene stranden is hij naar Rome gegaan om troost te zoeken, om een stervenssponde te vinden......"

Treffende overeenkomst.

In een rede, welke hij den 16den November 1888 over O'Connell uitsprak, schetste dr. Schaepman aldus het einde van den grooten Ierschen volksman. Als met profetischen blik spelde hij in die woorden tevens zijn eigen heengaan. Naar Rome, naar dat Rome, zoo dikwerf door hem bezongen in lyrische ontboezeming, was ook de trek van *zijn* hart, de zucht van *zijn* ziel. Hij was het echte Roomsche kind, dat hijgde naar de dierbare Moederstede, en daar in blijde verrukking zijn gelukkigste dagen doorbracht, zijn heiligste ontroeringen kende.

„Hij is blijven staren op dat Rome"...... En gelukkiger dan O'CONNELL, die, tot den dood toe vermoeid, zijn laatste reis niet kon voltooien en de Eeuwige Stad slechts van verre mocht aanschouwen in zijne uiterste stonden, heeft hij, SCHAEPMAN, kunnen sterven onder de schaduw van Sint Pieter, in de onmiddellijke nabijheid van het Vaticaan, van de graven der Apostelen, gesterkt door de Genademiddelen der Kerk, getroost door de zegeningen des Pausen, in volle berusting en tevredenheid!

Dit is dan het einde, het aangrijpend einde van den grooten man. Nu hij niet meer is, voelt men plotseling de ontzaglijke leegte. Een leegte, die benauwt en angstig maakt. Een leegte, die u den adem doet stokken. Wel heeft hij een school gesticht en is uit de kiemen, door hem gelegd, een rijke oogst opgeschoten; wel moest hij zich in den laatsten tijd beperken in zijn arbeid, dwong de naderende dood hem tot een rust, die hij nimmer geheel genieten kon; — maar zijn aanwezigheid alléén was voldoende om den moed levendig te houden het vertrouwen te schragen. En hij werkte voort, hij werkte, al drong zijn arbeid minder dan vroeger door tot de buitenwereld.

Reusachtig is dat werk geweest, zijn gansche leven door. Zij, wier haren nu reeds vergrijzen, waren sinds hun kinderjaren vervuld met zijn grooten naam. SCHAEPMAN, — o, zeker, men kende hem, den jongen dichter, den zanger van *De Paus* van de *Eeuw en haar Koning*, van *Napoleon*, van *Parijs*. Men kende hem, den schrijver dier uitnemende artikelen in tijdschrift en dagblad. Men had van hem gehoord als van den onovertroffen redenaar, wiens vlammend woord de scharen opwekte en van geestdrift het katholieke hart deed trillen. En men hunkerde naar het oogenblik, dat men hem zélf zien en zélf hooren zou. De indruk bleef onvergetelijk......

Reeds trad hij op als de katholieke emancipator.

SCHAEPMAN...... de naam klonk van Noord tot Zuid, werd een wachtwoord, een strijdleus. Hij zou niet slechts den lof der Kerk zingen. Hij zou ook hare rechten verdedigen in de staatkundige arena, als een O'CONNELL werken aan de opheffing van zijn volk. Hij zou worden tot een „Herculisch vleugelman in het leger van Rome," gelijk TEN BRINK hem eens noemde, „met het zwaard van Behomondo in de gespierde vuist." Meer nog: hij zou voor zichzelf tot waarheid maken het woord, dat hij sprak over kardinaal MANNING: Deze is voor zijn land meer geweest dan een premier!

De levensgeschiedenis van dien machtigen voorganger is de geschiedenis van het katholieke Nederland gedurende de laatste twintig, vijf en twintig jaren. Wat al vraagstukken werden door hem behandeld, besproken, beschreven! Wat al licht spreidde hij met zijn genialen geest, zijn welsprekend woord, zijn koninklijke pen over de groote quaesties van zijn tijd!

Hij was een baanbreker.

Met zijn reuzenkracht ruimde hij de moeilijkheden weg, die den vooruitgang onzer partij moesten belemmeren. Van de groote hoogte zijner zeldzame talenten zag en overzag hij de maatschappelijke en staatkundige dingen, en onwrikbaar in zijn overtuiging, kon geen tegenslag, geen gewriemel om hem heen, hem ooit afhouden van de taak, die hij zichzelven had afgebakend. De nieuwe tijden brachten nieuwe eischen; en het is de onsterfelijke verdienste van doctor SCHAEPMAN, dat hij die eischen gekend, begrepen heeft, dat hij zijn schitterende gaven aanwendde, om wat er goed en rechtvaardig was in deze verlangens te bevredigen.

En altijd bleef hij priester, getrouw aan de fiere belijdenis, door hem afgelegd toen hij, tot afgevaardigde gekozen, voor de eerste maal zijne metalen stem in de Tweede Kamer deed klinken: *Ego sum sacerdos in aeternum*. Hij bleef de vrome priester, geloovig als de eenvoudigste,

Feuilleton.

UIT KRUGER'S GEDENKSCHRIFTEN.

VIII.

Maar daarvan wilde Chamberlain niet weten. Hij sprak van niets dan erkende grieven, welke uit den weg geruimd moesten worden; want dat dit voor Engeland, als de grootste macht in Zuid-Afrika, van het hoogste gewicht was. En wat artikel 4 der bedoelde Conventie betrof, verklaarde hij, dat dit in elk geval in een nieuw te sluiten verdrag zou moeten overgenomen worden.

Wat kon die moeilijke reis dan ten slotte te beteekenen hebben, en waartoe zou het ontwerpen van eene nieuw overeenkomst dienen, wanneer het eigenlijke artikel, dat de onafhankelijkheid der republiek nog eenigszins aan banden legde, moest behouden blijven?

Toen Chamberlain zag, dat hij den president niet naar Engeland zou kunnen krijgen, zonder hem eenigen waarborg te geven, dat zijn reis niet nutteloos zou zijn, trok hij zijne uitnoodiging in.

Intusschen had de regeering duidelijk gezien, dat zij zich moest voorbereiden op mogelijke gebeurtenissen, en men begon met het aankoopen van ammunitie, geweren en kanonnen. Dit was te meer noodig, omdat tijdens den Jameson-inval de republiek zoo goed als weerloos geweest was.

Nog grootere hoeveelheden ammunitie, geweren en kanonnen werden besteld, nadat iets bekend geworden was van 't onderzoek der zoogenaamde Zuid-Afrikaansche parlementaire commissie te Londen; want daarbij kwamen dingen aan het licht, welke bewezen, dat Chamberlain aan den rooftocht niet zoo onschuldig was geweest als hij het deed voorkomen. Daarbij kwam, dat Chamberlain kort na het onderzoek in 't Lagerhuis verklaarde, dat Rhodes een eerlijk en fatsoenlijk man was, en dat er niets gebeurd was wat een smet kon werpen op het persoonlijk karakter van dezen man. Men kon daaruit geene andere gevolgtrekking maken, dan dat Chamberlain de medeplichtige van Rhodes was en dat hij Rhodes openlijk verdedigde, omdat hij vreesde, dat deze allicht dingen zou kunnen openbaar maken, welke voor den minister alles behalve aangenaam zouden geweest zijn. Dat was ten minste zoo de opvatting in de republiek.

* *
*

Kort nadat de Zuid-Aftikaansche commissie van onderzoek hare taak had afgedaan, begon Chamberlain die onafgebroken reeks van depêches, welke voorduurde tot aan 't uitbreken van den oorlog, en waarbij hij geen ander doel had dan het Engelsche volk tegen de republiek te verbitteren en aan zijne landgenooten den indruk te geven, dat de republiek zich voortdurend tegen Engeland bezondigde.

Hij schoof daarbij op den voorgrond de kwestie van het stemrecht, waarin evenwel Kruger reeds in het begin van 1899 eene ruimere verbetering had voorgesteld. Dit feit — zegt Kruger — heeft vermoedelijk Chamberlain en Milner doen opschrikken en alzoo de crisis verhaast. Wijl zij vastbesloten waren de republiek te dwingen tot eenen oorlog, zagen deze beide mannen, dat zij geen tijd meer te verliezen hadden, nu Kruger zelf met hervormingen begonnen was, welke hen later het voorwendsel tot een oorlog zouden kunnen ontnemen. Sir Alfred Milner was in die dagen in Engeland, en heeft zijn verblijf aldaar zeker wel gebruikt om alles met Chamberlain af te spreken. Toen hij terugkwam, was de geheele zaak overeengekomen en vastgesteld.

De Liga te Johannesburg begon den strijd, door aan de koningin van Groot-Brittanië een verzoekschrift te richten, waarin een menigte grieven werden opgesomd, welke men als Britsche onderdanen tegen de Republiek meende te hebben, en waarin gevraagd werd om eene tusschenkomst door de Britsche regeering.

De plaatsvervangende Britsche agent te Pretoria, de heer Fraser, weigerde dit verzoekschrift in ontvangst te nemen. Hij werd daarvoor echter door minister Chamberlain op de vingers getikt, zoodat de eigenlijke vertegenwoordiger van de Britsche kroon te Pretoria, Conyngham Greene, die met Milner samen in Engeland geweest was, bij eene volgende gelegenheid wel wist wat hij te doen had.

De Liga ondernam nu eene tweede petitie, welke onderteekend werd door 21,684 Britsche onderdanen; de onderteekeningen waren verzameld geworden met behulp van leugen en bedrog. De Republiek kreeg verscheidene beëedigde verklaringen, welke deden zien, dat één persoon met zooveel namen onderteekende als hij maar kon bedenken. Evenzoo werden ook de namen van gestorven en afwezigen op de lijsten geplaatst. Dit is te meer begrijpelijk, wanneer men weet, dat de lieden, die met deze lijsten rondgingen, betaald werden naar gelang van het aantal namen, dat zij meebrachten.

Een paar dagen later ontving de regeering te Pretoria petities met 23,000 handteekeningen van uitlanders van allerlei nationaliteiten, die verklaarden, dat zij met het

op wien steeds van toepassing was, wat hij O'CONNELL tot hoogste eer aanrekende: „hij heeft zijn Ave Maryken gebeden, zooals VONDEL het bidden kon; met dezelfde devotie en denzelfden eenvoud als de minste boer in zijn Ierland".

Credo, pugno......Omdat hij geloofde, streed hij ook. Omdat hij vast geloofde aan de zegepraal der Kerk, kende hij geen angstvalligheid of schroom, was hij fier en breed in zijn optreden, diende hij de groote zaak op de wijze, waarop zij gediend moest worden, op werkelijk *groote* wijze. Dat hij daardoor in onze politieke sfeer een anderen *geest* bracht, wie zal het ontkennen? Dat hij de vooroordeelen van tegenstanders wegnam of verminderde, het vertrouwen in de goede eerlijke gezindheid der Roomschen verhoogde, wie, die het tegenspreken durft? Dat hij brak met de gewoonten van sommigen, om slechts het verleden te prijzen en zijne geloofs- en strijdgenooten met blijden moed wist te bezielen voor de toekomst, — het kan door niemand worden betwist. Hij streed, hij zuiverde, hij verhief. En zoo hebben wij door SCHAEPMAN *ontzaglijk veel* verkregen.

Toen hij anno 1891 in den verkiezingsstrijd te Wijk-bij-Duurstede een, gelukkig zeer kortstondige, nederlaag leed, schreef de *Nieuwe Rotterdamsche Courant*: "De katholieke partij heeft slechts één enkelen afgevaardigde verloren; maar die eene telt voor *tien*". — Hij telde voor meer dan tien. Hij deed meer werk dan twintig, dertig, honderd anderen. Hij deed zooveel, dat men er ten slotte aan *gewoon* raakte en daarom niet altijd meer — o neen, bij lange na niet — op den waren prijs schatte, wàt hij deed. Het is een echt menschelijke eigenschap. Wie altijd een helderen stralenden hemel boven zich ziet, mist ten slotte een deel van het genot, dat hem de aanblik van al die klaarheid schenken moet. En wie een man voor zich heeft, die dertig jaren en langer arbeidde en altijd opnieuw de aandacht vroeg voor zijn persoon en zijn werk, zal ten slotte niet meer al het mooie, het krachtige en geweldige van dien arbeid weten te beseffen. Het geluk wordt dikwerf eerst dàn ten volle gekend, als het is heengegaan.

Maar de uitkomsten zijn er niet minder om. Het oogenblik schijnt nog niet gekomen, om een volledig beeld te geven van den ontslapen Staatsman. Gestorven spreekt hij nog, blijft zijn geest vaardig over ons, zal, wat hij wrochtte en stichtte, zich ontwikkelen tot rijke bouw, tot grooter volkomenheid. Talloozemalen zal men hem nog lezen en herlezen, kracht putten uit hetgeen hij schreef, de waarheid erkennen van zijn woorden, die in tijden van woeling en verwarring niet altijd door allen naar hun juiste beteekenis werden beoordeeld, noch begrepen.

Wat hij ons nagelaten heeft aan geestesspijze, ligt als verzameld in een rijke voorraadschuur, welke ook voor de komende geslachten zijne deuren wijd blijft openzetten.

En nu hij daar ligt uitgestrekt op de stervenssponde, in eeuwige rust, nu zeggen wij hem met diepe emotie de woorden na, door kardinaal MANNING gesproken bij den dood van diens grooten voorgangers en door doctor SCHAEPMAN later op den vermaarden kardinaal toegepast: "Wij zijn allen minder geworden door zijn verlies. Wij hebben allen iets verloren, dat onze steun was, onze kracht, ons richtsnoer, ons voorbeeld, onze eer...... Hij slaapt den slaap des vredes en hem volgt de edelmoedige, rechtvaardige, edelhartige trouw van een volk...... Hij is heengegaan, maar hij liet ons een lange rij van groote daden, stralend in onvergankelijk licht. Hij is reeds, waar de goede herder zijn schapen telt en hen beloont, die ze tot den eeuwigen schaapstal geleidden".

* * *

Over de laatste levensdagen van Mgr. Dr. SCHAEPMAN vernemen wij, uit zeer goede bron, tal van treffende bijzonderheden, waarvan wij hier enkele, zonder onbescheidenheid, meenen te kunnen mededeelen.

Bij zijne bediening was de hooge lijder voor de omstanders een voorbeeld van stichtende godsvrucht en herinnerde hij levendig aan het sterfbed van SINT-HIERONYMUS, zooals dit door het penseel van DOMENICHINO is afgemaald. Een der omstanders schrijft: "Wij hebben bij dit doodsbed meer geleerd dan uit vele tractaten over een christelijk sterven zou kunnen worden opgedaan."

Toen den lijder werd gesproken over den Hemel, haalde hij in vervoering de woorden uit *Lucifer's* Reizang aan:

> Wie is het, die zoo hoog gezeten,
> In 't ondoorgrondelijke licht enz.

Toen hij een weinig begon te herstellen, vroeg hij aan den Hollandschen priester, die hem verpleegde, om schrijfmateriaal. Tegen wil en dank moest deze hem zulks verschaffen. Mgr. schreef een kort briefje aan de moeder van dien priester, want zeide hij: "Ik wilde Uw Moeder bedanken voor wat haar zoon hier voor mij gedaan heeft."

Zondag vóór 8 dagen werd Mgr. door pater OTHON, definitor-generaal der Franciscanerorde, in den derden regel van St. FRANCISCUS opgenomen. "Ik wil in het habijt der Tertiarissen ter aarde worden besteld. Want ik ben niet waard, in de priesterkleeren te worden begraven."

Van een zijner Romeinsche vrienden ontving hij een prachtig bloemstuk ten geschenke. Mgr. gaf onmiddellijk last, de bloemen te laten brengen naar de huiskapel, voor het beeld der Moeder Gods.

„Mijn graf moet te Rome zijn, heel eenvoudig — zoo verklaarde hij meermalen — hier bij de Martelaren is het beste rusten."

Op den feestdag van St. AGNES, de Romeinsche Mangd en Martelares, door onze katholieke dichters VONDEL en POIRTERS bezorgen, werd Mgr. dr. SCHAEPMAN opgeroepen naar het Bruiloftsfeest van het Eeuwige Lam.

ONZE BEGROOTING
— IN DE —
TWEEDE KAMER.

III.

Wij kunnen de nu volgende artikelen overslaan en een oogenblik nog stilstaan bij art. 123: *Verschillende uitgaven voor den plaatselijken genees- en heelkundigen dienst.* De bedoeling van den Gouverneur was onderdeel *c*: [f600 voor het verleenen van verloskundige hulp aan behoeftige kraamvrouwen] te verhoogen met het geringe bedrag van f 150 om aan vroedvrouwen in het stadsdistrict eene kleine vergoeding te kunnen geven in de gevallen, waarin zij gratis hare hulp moeten verleenen aan onvermogenden. Deze verhooging werd door den Minister niet overgenomen. En waarom? „Zoo weinig mogelijk moet er, naar het voorkomt, worden medegewerkt om de begrooting op te voeren en wanneer gedurende een tal van jaren met de toegestane som kon worden volstaan, is er geen aanleiding om de verhooging over te nemen."

Maar is de toename der bevolking, en de vermeerdering der armoede onder de bevolking dan geen aanleiding hiervoor? De Minister schijnt ook zelf hiervan iets te voelen: „Mocht evenwel, in buitengewone gevallen, die som, naar het oordeel van den stadsgeneesheer, ontoereikend blijken te zijn, dan levert dit nog geen bezwaar op, aangezien het begrootingsartikel........ kan worden aangevuld uit den post van Onvoorziene Uitgaven."

't Is heel vriendelijk een klein achterdeurtje te openen voor den stadsgeneesheer, waardoor hij zich bij buitengewone gevallen nog redden kan.

Dit jaar moet echter duidelijk worden aangegeven, dat de bevolking meer behoefte heeft aan hulp, dat de vermeerderde uitgave niet *onvoorzien* is, maar te voren kan worden vastgesteld, en dat het niet aangaat de bezuiniging door te drijven ten koste der arme zieken, voor wie nog wel iets meer gedaan kon worden, zonder dat wij de beschuldiging verdienen van overdreven te zijn in onze eischen bij deze benarde omstandigheden der kolonie; wij willen echter de beslissing van den Gouverneur en Kolonialen Raad niet vooruitloopen.

Art. 130 wijst ons den weg aan om in de verschillende wijken der stad wat muziek te kunnen genieten; van particuliere zijde moet eerst iets worden bijgedragen tot instandhouding van het muziekkorps, dan zal ook de minister "tegen eene matige tegemoetkoming geen bezwaar maken." In 't geheel zijn er f 250 aangevraagd, aan belangstelling ontbreekt het den ingezetenen niet, wanneer zij derhalve in de gelegenheid worden gesteld om hun bijdrage te offeren, zal het noodige geld wel bijeenkomen. De bevoegde personen behoeven slechts aan te geven op welke wijze dit moet geschieden, en weldra zal men ook geregeld in het Park Wilhelmina en op Pietermaai muziek hebben.

Nu de f 1000 voor opmeting en het in kaart brengen van het domein en f 2000 als buitengewone uitgaven ten behoeve van het domein zijn geweigerd, hopen wij, dat op de begrooting van het volgend jaar een mindere som, goed gemotiveerd, zal worden aangevraagd, opdat de districtmeesters toch minstens eenvoudige schetskaartjes kunnen ontwerpen en een geregeld overzicht mogelijk worde van de gronden, die reeds in huur zijn afgestaan en van die nog vrij bleven en de grenzen van de gekochte gronden duidelijk worden aangegeven.

Nogmaals willen wij in herinnering brengen, dat de Minister steeds een post schrapt, omdat Z. Exc. niet *overtuigd* is van de noodzakelijkheid der gevraagde uitgave. Heldere uiteenzetting van zaken met grondige motieven voor de verhooging der posten zullen zeker het gewenschte gevolg hebben. Hoe onpleizierig het ons ook aandoet, wanneer telkens die kleine vermeerdering wordt geweigerd, een billijke eisch is het in te mogen zien waarom deze uitgave noodzakelijk is. Wij kennen de zaken reeds lang en van nabij, de Minister kan zonder heldere toelichting zich onmogelijk in onze toestanden verplaatsen.

Wat de Minister zegt op art. 151: „Inlichtingen hierover zullen aan den Gouverneur worden gevraagd, en zoo die de overtuiging geven, dat eene verhooging werkelijk noodig is, kan er bij een volgende begrooting op terug gekomen worden," kan als algemeene op- en aanmerking dienen. Blijkbaar weet de heer IDENBURG niet dat bijv. het Wilhelminapark geheel en al werd aangelegd en onderhouden door particulieren, anders had hij niet kunnen vragen, toen *f* 200 werd verzocht voor de verlichting „of in deze van particuliere zijde niets kan worden gedaan." De damesclub *Entre-Nous* heeft reeds te veel gedaan, dan dat nu nog meer kan worden gevorderd. Het park is het eenige groene plekje van onze stad, en is werkelijk een kostbaar sieraad, vooral in deze droge maanden. Het is alleszins billijk, dat het Rijk nu ook wat bijdrage en de electrische verlichting mogelijk make.

Hetzelfde geldt voor het uiteenzetten der redenen, waarom de vernieuwing van het quarantaine-gebouw op Klein-Bonaire werd vereischt. Het gebouw op dit eilandje is niet langer bewoonbaar en eischt algemeene vernieuwing; of wat hetzelfde is: in de plaats van de thans ineengevallen ruïne moet een klein gebouwtje komen. Hoe dichtbij Curaçao met zijn goed en ruim quarantaine-établissement ook moge liggen, een gevaarlijke zieke kan niet daarheen worden gebracht in een ongemakkelijken schoener zes uur ver over zee; groote booten varen niet op Bonaire, en zeker zou dit onmogelijk blijken, wanneer er meerdere gevallen van besmetelijke ziekte voorkwamen en een spoedige afzondering noodzakelijk zou wezen.

Straatverlichting op onze eilanden is noodzakelijk. De toestanden zijn daar *niet* hetzelfde gebleven. s' Avonds varen verschillende barken uit, de gouvernementsschoener zeilt omstreeks middernacht van Bonaire. De bootslui, de passagiers, allen die nog iets mede te geven hebben, moeten nu maar in het donker voortsukkelen. Wanneer er avond oefening

---

bestuur des lands tevreden waren.

Maar voor Chamberlain kwam het er niet op aan, een echte petitie te hebben, mits hij maar een wapen in de hand kreeg om daarmede de Republiek te kunnen aanvallen. Dat wapen vond hij in bovengenoemde petitie, welke hem door den Britschen vertegenwoordiger Greene terstond was toegezonden.

De vraag betreffende het stemrecht is sedert tot aan het uitbreken van den oorlog de vraag gebleven, welke Chamberlain aanleiding gaf tot herhaalde bedreigingen en tot het ingrijpen in de rechten der Zuid-Afrikaansche Republiek.

In werkelijkheid had in de Zuid-Afrikaansche Republiek alleen het volk te beslissen.

Over alle gewichtige wetsontwerpen moest eene volksstemming gehouden worden, zoodat niet het getal der volksvertegenwoordigers, maar het getal der stemgerechtigde burgers besliste. Daarom was de vraag betreffende het stemrecht zoo moeilijk en gevaarlijk. En toch gaf Kruger telkens voet voor voet toe; hij gaf ten slotte zelfs meer dan men gevraagd had, en het gelukte hem, na een moeilijken strijd, zijne burgers te bewegen om het billijke zijner inschikkelijkheid te erkennen en goed te keuren. Tegenover al die inschikkelijkheid zijnerzijds verlangde hij van de Engelschen slechts één ding, namelijk dat zij van hunnen kant ook geen verdere aanspraken zouden maken dan waartoe de Conventie van 1884 aan Hare Majesteit de Koningin van Groot-Brittannië en Ierland het recht had voorbehouden.

Alles te vergeefsch. Nu eens heette het, dat de toegestane eischen nog niet voldoende waren; dan weder, dat er nog andere moeilijkheden waren, welke eerst zouden kunnen aangeduid worden, nadat de vraag van het stemrecht bevredigend zou opgelost zijn. En ten slotte begon Engeland weder met het ophalen van de rechten, welke in de Conventie van 1881 aan Engeland waren verzekerd geweest.

Te midden van deze onderhandelingen werden de Britsche troepen voortdurend dichter naar de grenzen der Zuid-Afrikaansche Republiek vooruitgeschoven, en eindelijk zag de Republiek zich genoodzaakt, een termijn te stellen, binnen welke zij verlangde, dat de troepen zouden worden teruggetrokken. Ingeval daaraan niet voldaan werd, nam zij aan, dat Engeland den oorlog verklaard had.

Wij weten, dat de in dit ultimatum gestelde termijn in den namiddag van 11 October afliep, zonder dat de Britsche regeering een andere verklaring aflegde, dan dat zij over deze voorwaarden volstrekt niet kon spreken. — "En zoo is" — gelijk Kruger het uitdrukt — "ondanks alle inschikkelijkheid, alle verdraagzaamheid en alle toegevendheid van de zijde der Republiek, de oorlog uitgebroken."

(*Slot volgt.*)

wordt gehouden in de kerken, zijn de menschen verplicht in 't duister huiswaarts te keeren. 's Avonds worden er toch ook wel bezoeken gebracht en meerdere malen wordt dokter en Pastoor 's nachts voor een zieke geroepen. Ook in Holland is er 's nachts weinig verkeer in de straten, waarom laat men desniettemin de lantaarns branden? 't Is toch al te erg, dat er op sommige onzer eilanden volstrekt geen licht brandt.

Aruba wordt een welvarend eiland met druk verkeer over de wegen, waarom moet nu het onderhoud dezer wegen, juist evenveel kosten als van die op Bonaire? Deze afgepaste gelijkstelling is evenmin gemotiveerd.

Het opmaken van de begrooting voor het volgend jaar blijkt geen gemakkelijke taak. Er zal scherp worden toegezien, nauwkeurig gewikt en gewogen. Maar wij weten nu ook, dat men op onze nooden let en ze verwijderen wil, zoo slechts duidelijk wordt aangegeven, waarin ze bestaan. Een heldere toelichting van de begrooting is dus eerste vereischte om in Holland wat gedaan te krijgen. Men wil daar zelf zien. Indien aldus de volgende begrooting wordt ingediend, kunnen wij met vertrouwen de behandeling daarvan te gemoet zien, mits er hier gezorgd worde, dat zij vroeger wordt verzonden.

Nieuwsberichten.

Curaçao.

Kerkelijke berichten.

Gisteren was het 25 jaar geleden, dat Kardinaal JOACHIM PECCI tot Paus werd gekozen. Met ware vreugde en geestdrift worden de toebereidselen gemaakt om dit zeldzame jubilé luisterlijk te herdenken op den kroningsdag, 3 Maart a. s.

Officieele berichten.

Volgens van Z. E. den Heer Minister van Koloniën ontvangen bericht, is:

a. de Heer E. S. L. MADURO, na verkregen koninklijke machtiging, erkend en toegelaten als Consulair Agent van Frankrijk alhier;

b. aan den Heer A. VAN DER HOEVEN, predikant bij de Vereenigde Protestantsche Gemeente alhier, thans met verlof in Nederland, na een door hem ondergaan geneeskundig onderzoek, tot verder herstel van gezondheid, eene verlofsverlenging voor den tijd van zes maanden verleend.

* *
*

Bij Gouvernements-beschikking, is:

1°. met ingang van den 1n. Maart e. k., voor den tijd van twee jaren, benoemd tot rechtercommissaris, belast met de instructie van strafzaken bij den Raad van Justitie op St. Eustatius, de Heer T. G. HEYLIGER, lid van dien Raad.

2°. gerekend te zijn ingegaan den 1n. Februari ll.:

De Heer H. A. WILLEMSEN eervol ontheven van de werkzaamheden van Griffier bij het Kantongerecht op Bonaire en van de functiën van Notaris, Hypotheekbewaarder, Adjunct-IJker, Scheepsmeter en Kolonialen Schrijver aldaar;

3°. De Heer WILLEMSEN voornoemd, benoemd tot 2de Commies.

Posterij.

Lijst van onafgehaalde en onbestelbaar bevonden brieven:

Leon Pedro Celestino para entregar á Margarita Pannekek, Francisca H. de Madriz, Señora Figuerero, Florentina Sentiago, A. Polina Vos, Moses S. L. Maduro [aang.]

Koloniale Raad.

Bij de vergadering ll. Maandag gehouden waren 10 leden tegenwoordig. Na voorlezing der notulen van de voorgaande vergadering, volgde een brief van de heeren JONES en HOIJER, waarin zij verklaarden na rijpe overweging besloten te hebben niet voor een eventueele herkiezing in aanmerking te willen komen. Daarna deelde de Voorzitter mede, dat er wederom eenige ontwerpen waren ingediend, waardoor nieuwe, kleine wijzigingen bedoeld worden van reeds bestaande wetten of pas onlangs aangenomen ontwerpen en vroeg aan de leden of zij wenschten, dat deze nieuwe wijzigingen onmiddellijk zouden worden behandeld of naar de afdeelingen verzonden.

Het eerste ontwerp, een wijziging van de wijziging van de belasting op Grondeigendommen en Hypotheken werd onmiddellijk behandeld en aangenomen zonder hoofdelijke stemming.

De andere ontwerpen waren: *A* waarbij ...... gewijzigd wordt de verordening ...... houdende regeling der belasting op het eiland Bonaire; *B* waarbij ...... gewijzigd wordt de verordening ...... houdende regeling der belasting op het eiland St. Eustatius; *C* tot wijziging van de verordening ...... houdende regeling der belastingen op het eiland Saba; *D* tot wijziging der verordening ...... op het recht van zegel; *E* tot wijziging van de verordening ...... houdende bepalingen omtrent het recht van successie en van overgang bij overlijden.

Deze ontwerpen (*A*, *B*, *C*, *D* en *E*) hebben hun ontstaan "te danken aan de splitsing der betrekkingen van ontvanger en gezaghebber." [Mem. v. Toel.]

Toen de Voorzitter vroeg of ook deze ontwerpen onmiddellijk konden behandeld worden, stond de heer CHAPMAN op om te verzoeken, dat zij naar de afdeelingen zouden worden gezonden. De stukken waren Maandag eerst rondgedeeld, de leden hadden dus geen tijd gehad ze aandachtig in te zien. Hoe gering de beoogde wijziging ook was, zoo diende ze toch goed te worden nagezien, opdat niet spoedig opnieuw een andere wijziging zou noodig blijken. Spreker meende te recht, te mogen vertrouwen, dat aanhalingen in ontwerpen juist waren en dat het publiek ontevreden was, nu de Koloniale Raad gebruikt werd als corrector van drukfouten. Om dus geen nieuwe wijziging van de wijziging op de wijziging noodig te maken werden deze ontwerpen naar de afdeeling verwezen.

Dat er wel reden was bevreesd te zijn voor nieuwe wijziging, [die in de mode zijn, zooals we in N°. 995 reeds opmerkten], blijkt uit de Memorie van Toelichting: "De ontwerpen *A*, *B* en *C* zijn reeds in den Raad behandeld en aangenomen in de zitting van den 10den November 1902. Zij worden opnieuw ingediend, de ontwerpen *A* en *B* om een fout te herstellen, het ontwerp *C* om te worden aangevuld." Er staat o. a. 25 Juli in plaats van 28 Juli en de woorden "thans art. 30" waren weggelaten.

Na dit incident werd de vergadering geschorst voor een half uur om den leden gelegenheid te geven tot bespreking der nieuw te kiezen candidaten, waartoe zij zich terugtrokken in het aangrenzend lokaal.

De keuze zelf der candidaten liet zien, dat er een flink debat was gevoerd. Wij hebben alle reden om over de voorgedragen candidaten tevreden te zijn; er is bij deze keuze zeer zeker rekening gehouden met de wenschen der bevolking. De personen, die zullen voorgedragen worden aan H. M. zullen, alleszins in staat zijn de belangen onzer kolonie te behartigen. Zij zijn:

Voor de vacature van het aftredend lid J. B. GORSIRA: als eerste candidaat J. B. GORSIRA, als tweede candidaat J. MOLLER.

Voor de vacature van het lid CH. A. JONES: als eerste candidaat J. BOER, als tweede candidaat C. B. DE GORTER.

Voor de vacature van het lid R. J. HOIJER: als eerste candidaat J. L. TH. HELDEWIER VIGNON, als tweede candidaat, C. G. DE HASETH Cz.

De vierdubbele moord.

De vermoedelijke dader van den moord, PEDRO REBECCA TROMP, thans preventief gevangen hier op Curaçao, heeft aan den rechter bijzondere mededeelingen gedaan en ook den naam van zijn medeplichtige genoemd, die volgens hem de hoofdschuldige en moordenaar wezen zou. Deze persoon is op Aruba gearresteerd en moet daar wachten op een beslissing van ons Hof. De publieke opinie aldaar gelooft niet aan de schuld van dezen man, maar men beweert, dat hij door PEDRO werd aangeklaagd, omdat deze hem vijandig was. Alleen begrijpt men niet, waarom dan niet ook andere personen, waarmede hij nog meer in onmin leefde, genoemd zijn. Noch de huiszoeking, noch het verhoor van hem, zijn vrouw en zijn kind schijnen de aanklacht te hebben bevestigd.

De Gezaghebber van Aruba geeft zich veel moeite om de zaak tot klaarheid te brengen, reeds meer dan 30 personen werden door hem in verhoor genomen. Meerdere getuigen waren verzwarend voor PEDRO.

Hoe lastig en lang deze weg ook wezen moge, toch hopen wij, dat men althans op Aruba de zaak ernstig blijve onderzoeken, het schijnt nu eenmaal het eenigste middel te zijn, dat nog overig is. Echter blijft het onze meening, dat een rechter van instructie ook nu nog groote diensten kon bewijzen op Aruba. Een instructie op schrift, zooals nu geschieden moet, eens per week verzonden en beantwoord, is al te omslachtig en brengt den gezaghebber in groote moeilijkheden. Moet nu bij de minste verdachte getuigenis tegen iemand, telkens zoo'n persoon gevangen gehouden worden? Blijft hij vrij, dan zal deze of zijn vrienden wel een middel vinden om hem er weer uit te praten. Dit langdurig getuigenverhoor met groote tusschenpoozen geeft zeer veel aanleiding om alle licht verdachte sporen weg te werken en kan dus weinig goede resultaten opleveren in een zaak, die slim is overlegd en geheel en al in het geheim volbracht.

„Gouverneur van Heerdt."

De Bonairianen zullen tevreden wezen. De directeur van 't Departement van O. W. heeft onmiddellijk maatregelen genomen om alle redenen tot klagen weg te nemen en den schipper opgedragen „in den vervolge bekend te maken het uur, waarop een boot aan den steiger zal gereed liggen om de passagiers op te nemen, of indien zulks zonder bezwaar kan geschieden, op hun verzoek aan den steiger aan te leggen."

Steeds zal de *„Gouverneur van Heerdt"* aan den steiger aanleggen om passagiers en goederen aan boord te nemen, wanneer de schipper vooruit van de passagiers, die wenschen te vertrekken, in kennis wordt gesteld met het verzoek om aan den steiger aan te leggen.

Men heeft het dus voortaan aan zich zelf te wijten, indien men uren moet wachten op de boot, en niet van den steiger in den schoener kan stappen. Men behoeft slechts den schipper vooruit aan te kondigen, dat men de reis mede maakt en hem verzoeken om, als er ten minste geen Z. W. wind waait of dreigt, bij den steiger aan te leggen.

Ook wij zijn den heer SELHORST dankbaar voor de welwillendheid, waarmede hij onze klacht aanhoorde en alsmede, dat hij met zulk een bekwamen spoed de gewenschte verbetering aanbracht in het belang van 't publiek.

De Blokkade.

De blokkade is dan toch eindelijk opgeheven; de officieele kennisgeving is door den Gouverneur bekend gemaakt. De ellende is groot in Venezuela, de armoede zal echter nog langer drukken; alle invoerrechten zijn met 30 % vermeerderd. Of hieruit geen nieuwe verwikkelingen kunnen ontstaan? Het nadeel, wat hierdoor algemeen aan den handel met Venezuela wordt toegebracht, zal zeker groote ontevredenheid wekken bij de mogendheden. Zij kwamen op voor de schade geleden door hun onderdanen, de vreemde handelaren in Venezuela, en juist dezen moeten nu meer betalen om de gevraagde som van schadeloosstelling bijeen te brengen; zij kunnen het wel ten deele verhalen op de verbruikers, maar toch zeker niet alles. Voor Curaçao zal het handelsverkeer met de kust vrij wel onmogelijk zijn geworden, nu wij 60 % invoerrechten moeten betalen.

Jerusalem Corn.

HET KOREN DER TOEKOMST! Gelijktijdig met onze gewone kleine maïs is op denzelfden grond door den heer H. J. C. BODENBURG HELLMUND, Directeur der Maatschappij van Zoutexploitatie op Bonaire, Jerusalem Corn geplant. Van de maïs is door de droogte NIETS opgekomen, van Jerusalem Corn droeg ⅘ gedeelte goede voldragen aren. Daarenboven is dit koren veel productiever en wordt het loof der plant met meer graagte door het vee gegeten, terwijl ook de stengels nimmer zoo „stokkig" worden.

Wij hopen, dat allen, die zaad plantten volgens de aanbeveling der „Cur. Maatschappij" nu ook aan het Bestuur de resultaten zullen mededeelen, opdat dit een volledig oordeel kunne vormen en het volk voorlichten.

El Imparcial deelt ook mede, dat er eveneens proeven zijn genomen en met goed succès met de *Tsuma Watermelon*, ook uitstekend veevoeder.

Leger.

Het contingent aan suppletietroepen, dat in 1903 naar West-Indië moet worden uitgezonden, bedraagt 110 man; 90 voor Suriname en 20 voor Curaçao.

Prinzessin Louise.

Het pleizierjacht is gisteren onze haven binnengestoomd. De 200 touristen werden door de agenten der Hamburg-Amerikalijn verwelkomd en door hun goede zorgen met de militaire muziek begroet. Vele touristen zijn uitgereden, de meesten gewapend met een fotografeerttoestel, waarmede vele kiekjes werden genomen.

Buitenland.

Frankrijk. —In de eerste zitting van de Fransche Kamer heeft, behalve een herkiezing van Bourgeois tot president, nog een andere gebeurtenis plaats gehad, die van veel meer beteekenis is, althans tot aanwijzing van de verhouding der partijen, nl. de verkiezing van den socialist Jaurès tot een der vier vice-presidenten. De meerderheid waarmee hij gekozen werd, was niet groot nl. 12 stemmen. Het baantje zelf is van weinig werkelijke beteekenis, maar het verkiezen der vice-presidenten is een krachtmeting der partijen en het is nu voor de eerste maal, dat de socialisten een der hunnen tot die waardigheid verheven zien.

Het geschiedde niet alleen met eigen krachten; de radicalen hebben geholpen en ook dat geschiedde niet zoo maar toevallig op dien dag. Er waren heel wat beraadslagingen aan voorafgegaan en juist daarin zit de quaestie, die door verscheidene bladen ernstig besproken wordt.

Een deel van de meer gematigde republikeinen hebben van den beginne met leedwezen gezien, dat de socialisten deel uitmaken van de Regeeringspartij. De verkiezing is hun dus niets naar den zin en ze mopperen.

—Het Fransche Hof van Cassatie heeft het beroep van Syndon, den moordenaar van den bankier David verworpen en zijn vonnis bevestigd.

—Vidal, de vrouwenmoordenaar, die voor het Hof van Aix verscheen om te hooren voorlezen, dat zijn doodvonnis in levenslange gevangenisstraf is veranderd, is bijna gelyncht. Toen de vrouwenmoordenaar onder behoorlijk geleide het gebouw binnenkwam, werd hij door een groote menigte aangevallen en ontving hij een aantal lichte verwondingen. De procureur-generaal liet een com. pagnie soldaten komen en nadat Vidal verbonden was, kon de zitting voortgaan. Het volk is voor doodstraf.

Amerika. — Het Panama-kanaal zal tot stand komen. De regeeringen van de Vereenigde Staten en Columbia zijn het thans eens geworden en de tekst van het verdrag is te Washington vastgesteld. Columbia ontvangt ineens een bedrag van 10.000.000 dollar en voorts jaarlijks 250.000 dollar.

De V. S. mogen zoo noodig oorlogsschepen ter bescherming van het kanaal naar de Columbiaansche havens zenden en zelfs troepen ontschepen, in geval Columbia niet bij machte is het kanaal afdoende te beschermen.

Het verdrag bepaalt overigens, dat de strook om het kanaal heen onzijdig zal zijn.

De regeering der Ver. Staten verklaart, geenszins de bedoeling te hebben, Columbia's souvereiniteit aan te tasten, noch haar gebied te willen vergrooten ten kosten van Columbia of eenige andere republiek in Midden- of Zuid-Amerika.

Integendeel, zij wenscht, dat die republieken krachtiger zullen worden en dat zij haar onafhankelijkheid zullen handhaven. Panama en Colon worden tot vrijhavens verklaard ter zake van alle schepen en goederen, die het kanaal zullen passeeren.

Het kanaal zal voor het verkeer geopend worpen 14 jaren na de uitwisseling der ratificatiën.

Duitschland. —Dinsdag 20 Jan. heeft de Rijksdag weer een zeer rumoerige zitting beleefd. Nadat de socialistische afgevaardigde von Vollmar Dinsdag gelijk Maandag Schädler, lid van het Centrum, zeer afkeurend had gesproken over het telegram, dat keizer Wilhelm uit Swinemünde aan den prinsregent van Beieren heeft gezonden, wilde hij het ook over andere uitlatingen van den keizer hebben, en wel in de eerste plaats over de Krupp-toespraken.

Maar nauwelijks was de naam Krupp genoemd, of Ballestrem, de voorzitter, stond op en zei, dat hij een behandeling van het Krupp-geval onder geen omstandigheden zou toelaten, aangezien dat dit een volkomen particuliere zaak was. Nu ontstond een stormachtige woordenwisseling tusschen Vollmar en Ballestrem, waarbij telkens luide en hartstochtelijke uitroepen van de socialisten tegen den voorzitter weerklonken. Vollmar zei, dat hij niet zou spreken over het geval Krupp zelf, doch slechts over de twee toespraken die de keizer naar aanleiding van de zaak Krupp heeft gehouden. Men zal zich herinneren, dat de Duitsche keizer in deze toespraken de arbeiders waarschuwde zich niet aan te sluiten bij de socialisten, „die niets anders willen dan de arbeiders op te hitsen tegen de andere standen. die de werklieden verzwakken, om hun eigen macht te verhoogen, niet ter bevordering van het welzijn van den arbeider, maar om klassenhaat te zaaien en lagen laster te verspreiden."

Vollmar trachtte nog herhaaldelijk in het geval Krupp te treden, doch de voorzitter bleef bij zijn beslissing en maande den socialistischen afgevaardigde aan, van dat onderwerp af te stappen, daar hij zich anders verplicht zou zien, hem tot de orde te roepen. Groot lawaai en rumoer bij de socialisten. Ten slotte gaf Vollmar toe en zei: „Ik stel hiermee voor het land vast, dat het mij onmogelijk wordt gemaakt, een aangelegenheid, die het geheele rijk aangaat, hier te behandelen en op de aanvallen tegen en de beschimping van 2½ millioen kiezers te antwoorden. Overigens zal ik, nu mij dat onmogelijk gemaakt wordt, voortgaan met mijn critiek op den rijkskanselier."

Vollmar herinnerde er aan, dat de keizer onverantwoordelijk is, en zei vervolgens: Wie een voorrecht bezit, moet ook bedenken, dat hij daarvan een juist gebruik moet maken. Het persoonlijke element moet terugtreden. Anders wordt van den zelfstandigen rijkskanselier eenvoudig een beambte, die op bevel handelt. Vollmar vroeg daarna of al wat op de Krupp-toespraken gevolgd is, de huldebetuigingen, moties van werklieden enz., over den rijkskanselier tot den keizer zijn gekomen, of staat de rijkskanselier op het standpunt, dat hij het verslag doen over die gewichtige aangelegenheden aan onverantwoordelijke menschen kan overlaten? De monarch moet er zich toch voor wachten, zei Vollmar, van achter een veilige borstwering beleedigingen te slingeren tegen menschen, die zich niet verdedigen kunnen. Het wetsartikel op majesteitsschennis verhindert elk afdoend antwoord. Welk einde een persoonlijk bewind neemt toont ons het voorbeeld van Napoleon III. Ik wenschte, dat onze ontwikkeling zich liever naar het Engelsche voorbeeld richtte, maar daarop is weinig kans.

Toen stond de rijkskanselier von Büllow op, om Vollmar te beantwoorden. De monarchie, zei hij, zich tot Vollmar richtende, heeft in Duitschland voor den werkenden stand meer gedaan dan tot dusver in menig ander land voor de arbeiders gedaan is. De grootsche schepping van de duitsche werkliedenverzekering is tot nog toe in de wereld eenig. De keizer is er van doordrongen, dat het de plicht van den staat is, zijn beschermende hand over de maatschappelijk zwakken uit te strekken, en dat de werklieden gelijke rechten moeten hebben met andere standen. Wat praat men dan van Bonapartisme en Caesarisme? Nooit zijn de grondwettige rechten van het Duitsche volk door den keizer, de Duitsche vorsten of hun ministers in het minst geschonden. Het absolutisme is zoo min een Duitsch woord als een Duitsche instelling. Het absolutisme is een Aziatisch gewas.

De kanselier schetste daarna de verhouding tusschen keizer en rijkskanselier en zei: Het Duitsche volk wil geen schaduwkeizer; het wil een keizer van vleesch en bloed. De rijkskanselier is volstrekt niet alleen het uitvoerende orgaan. De keizer verdraagt zeer goed tegenspraak. Hij zou zelfs geen rijkskanselier willen hebben, die niet onder zekere omstandigheden tegenwerping oppert.

Von Bulow heeft in de vergadering van 22 Januari er op aangedrongen, den hoogsten persoon uit den lande zoo zelden mogelijk in de debatten te betrekken.

Ditmaal was het Bebel geweest, die alweder, zij 't ook in bedekte termen, en zonder den naam van Krupp te noemen, de Krupp-affaire ter sprake bracht.

Na den algemeenen toestand beschouwd en gecritiseerd te hebben, beweert Bebel, dat de geheele Duitsche sociaal-politieke wetgeving slechts gebaseerd is op vrees voor de socialdemocratie, en dat de Duitsche bourgeoisie de grootste vijand van den arbeider is.

„De bestrijding der sociaal-democratie heeft een persoonlijk karakter aangenomen, welke nodeloos de tegenstellingen vergroot, vooral sedert de keizer als particulier persoon in den strijd heeft ingegrepen," zegt spreker. „De sociaal-democraten worden aangevallen en kunnen niet antwoorden. Hoe kan men er zich dan nog over verbazen, dat beleedigingen aan het adres van den vorst voorkomen?"

Als spreker daarna de tegen de sociaal-democratie gerichte woorden van den keizer citeert, roept een socialdemocraat: „Laagheid!"

De voorzitter vraagt wie geroepen heeft, doch niemand meldt zich aan.

Bebel spreekt verder en gaat over tot bespreking van het anarchisme, hetwelk hij waanzin noemt. Vervolgens herinnert hij er aan, dat de kroonprins de sociaal-democraten ellendelingen heeft genoemd. „En ondanks dit alles," zegt hij, „hebben de democraten slechts aanhangers gewonnen." Ten slotte behandelt spreker nog het toltarief, waarvan hij zegt, dat het een uitstekend wachtwoord bij de verkiezingen zal zijn.

Na Bebel komt de rijkskanselier aan het woord en wijst er op, hoe Bebel sprak over verwijten, welke de keizer richtte tot zijne [Bebel's] partij, „Maar wat praat gij nog," zegt Von Bulow. „Zooeven klonk uit uwe banken een kreet. Het mag echter geconstateerd worden, dat degene, die geroepen heeft, nog zooveel schaamtegevoel heeft zich niet te noemen. Een partij, die volgens haar beginselen revolutie als een vak uitoefent, moet zich niet verwonderen, wanneer de monarch daartegen met beslistheid en hier en daar ook met barschheid te velde trekt.

Overigens zal de meerderheid van het Huis met mij den wensch deelen, dat wij tot onze vroegere practijk terugkeeren en den hoogsten persoon uit den lande zoo zelden mogelijk in de debatten betrekken."

„Zeer waar!" wordt aan de rechterzijde geroepen.

„Sociaal politieke wetgeving,',gaat de rijkskanselier voort „komt niet bij tooverslag tot stand, van stilzitten is hier evenwel ook geen sprake. Wij hebben echter een gezonde normale en geen overhaaste beweging noodig. Zet met beleid uw voet op het gebied der wetgeving." [Gelach aan de linkerzijde.] „Laat varen die kwetsing van gevoelens, welke het grootste gedeelte van het Duitsche volk heilig zijn, en vele tegenstellingen zullen minder schril worden.

Zoolang gij dat niet doet, bemoeilijkt gij de opheffing en verbetering der arbeidende klassen, wat het streven is van de verbonden regeeringen en het Huis.

Advertentien.

TIJDTAFEL

van de stoomschepen der "Red D Line" tusschen
NEW-YORK,
PUERTO RICO, VENEZUELA en CURAÇAO.

1903.	Zulia	Caracas	Marcb.	Philad.	Zulia	Caracas
Vertrekt van NEW-YORK	Jan. 8	Jan. 10	Jan. 17	Jan. 24	Jan. 31	Feb. 7
Komt aan te SAN JUAN		15		29		12
Vertrekt van „		16		30		13
Doet CURAÇAO aan		18		Feb. 1		15
Komt aan te LA GUAIRA	10	19	24	2	Feb. 7	16
Vertrekt van „	11	21	25	4	8	18
Komt aan te PTO. CABELLO		23		5		19
Vertrekt van „		28		6		20
Komt aan te CURAÇAO	12	24	26	7	9	21
Vertrekt van „	19	25	Feb. 1	8	16	22
Doet LA GUAIRA aan		26		9		23
„ SAN JUAN „		28		11		25
„ PONCE „	21		4		18	
Komt aan te NEW-YORK	27	Feb. 2	10	16	24	Mrt. 2

Dienst tusschen Curaçao en Maracaibo.

	Zulia	Merida	Marcb.	Merida	Zulia	Merida
Vertrekt van CURAÇAO	Jan. 12	Jan. 19	Jan. 26	Feb. 2	Feb. 9	Feb. 16
Komt aan te MARACAIBO	13	20	27	3	10	17
Vertrekt van „	17	23	31	6	14	20
Komt aan te CURAÇAO	18	24	Feb. 1	7	15	21